

Persbericht

Rekenkamer Arnhem publiceert rapport “WvG op Drift”

Arnhem, 14 april 2026: – De Rekenkamer Arnhem heeft naar aanleiding van een motie, aangenomen in de raad van Arnhem op 28 mei 2025 een onderzoek uitgevoerd naar de invoering van de Wvg (Wet voorkeursrecht gemeenten) op de wijk Schaapsdrift. Uit het onderzoek blijkt dat het college van B&W weliswaar juridisch geen steken heeft laten vallen, maar door de procedure die bij de voorlopige vestiging van het voorkeursrecht is gevolgd, nodeloos onrust heeft veroorzaakt, met name door niet transparant genoeg aan de voorkant belangen en risico's af te wegen. Verder is -gedreven door haast- de communicatie aan de voorkant niet genoeg doordacht geweest. Daarmee heeft het college het participatietraject dat volgde voor zichzelf onnodig zwaar belast met de onrust die het gevolg was van die haast.

De Rekenkamer constateert dat deze 'valse start' structureel heeft doorgewerkt in het gehele vervolgproces. Het vertrouwen van bewoners is hierdoor beschadigd en is gedurende het traject slechts gedeeltelijk hersteld. Participatie vond daardoor plaats vanuit herstel van vertrouwen, in plaats van vanuit een gelijkwaardige uitgangspositie.

Tegelijkertijd constateert de Rekenkamer dat de raad in het vervolg van het proces door de aard van de behandeling die onrust alleen maar -even nodeloos- heeft aangewakkerd. De raad heeft wel vaak geïntervenieerd en gesproken (meer dan 100 uur), maar geen kaders gesteld. Vergaderingen gingen te vaak niet over de inhoud, maar over personen en besluitvorming en zijn in een soort hinkstapsprong van startnotitie naar amendement gegaan.

Daarnaast stelt de Rekenkamer vast dat de raad haar kaderstellende rol bij het participatieproces onvoldoende expliciet en consistent heeft ingevuld. Hierdoor ontbrak een helder democratisch gelegitimeerd referentiekader voor inwoners en andere betrokkenen.

Het dossier Schaapsdrift maakt duidelijk dat het volgen van de regels niet vanzelfsprekend leidt tot bestuurlijke helderheid. Juist bij zulke gebiedsontwikkelingen met grote maatschappelijke gevolgen zijn inzichtelijke voorbereiding, doorzichtige afweging, heldere rolverdeling en organisatorische stevigheid randvoorwaarden voor vertrouwen en voorspelbaarheid.

De Rekenkamer benadrukt daarbij dat formele rechtmatigheid niet automatisch leidt tot bestuurlijke legitimiteit. De maatschappelijke impact van besluiten en de wijze waarop deze worden gecommuniceerd en politiek worden behandeld, zijn bepalend voor het vertrouwen van inwoners.

Het college heeft, overigens vanuit de ambitie om voor Arnhem ontwikkelingen in gang te zetten en vanuit goede bedoelingen, te weinig gedacht aan de effecten hiervan voor de bewoners en bedrijven. Waar formeel die effecten niet zo groot lijken, komen ze bij inwoners die niet op de hoogte zijn van de regels en verwachtingen, zwaar aan. De raad heeft dat gevoel alleen maar aangewakkerd.

Drie aanbevelingen

De Rekenkamer adviseert het college van B&W

- 1. Te borgen dat bij vergelijkbare complexe gebiedsprocessen vastgestelde procedures worden gevolgd.** Met name gaat het dan om: integrale belangeninventarisatie, een krachtenveld- en risicoanalyse (maatschappelijk, juridisch,

financieel en politiek), een verkenning van realistische alternatieven en hun gevolgen en een gedegen inschatting van de benodigde capaciteit om het te realiseren.

- 2. Te borgen dat communicatievoorbereiding expliciet aan de voorkant wordt meegenomen**, zowel in vormgeving, prioritering, timing en bereikbaarheid als in systematische en navolgbare verslaglegging van het proces.

Te zorgen voor een expliciete en navolgbare verantwoording van participatie: welke inbreng is opgehaald, welke keuzes zijn gemaakt en hoe deze zijn meegewogen in de besluitvorming.

De Rekenkamer adviseert de raad

- 3. Borg dat u vooraf uw kaderstellende rol vastlegt:** Wat is de strategische ontwikkelrichting, het participatieniveau en uw rol ten aanzien van de inzet van ingrijpende instrumenten.

Reactie College

Overigens heeft het college aangegeven inmiddels lering getrokken te hebben en verbetermaatregelen genomen te hebben waarmee, zo lijkt het, nu betere voorwaarden zijn gecreëerd om dit soort ingrijpende processen in de toekomst beter te beheersen.

=====
Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de voorzitter van de Rekenkamer Arnhem, de heer A.H. Teeuw (06 46 141 252) of per mail tot de secretaris van de Rekenkamer Arnhem, mevrouw E.A. van den Brink: rekenkamer@arnhem.nl

De Rekenkamer is op 15 april 2026 van 13.30 uur – 14.30 uur aanwezig in het Stadhuis om desgewenst toelichting te geven op dit rapport.